

Var med själv när din livflotte ska packas om nästa gång så får du samtidigt se hur allt fungerar.

Serva livflotten

En billig livförsäkring

Vi följer med under ompackningen av en fyra personers livflotte för att ta reda på vad som ingår. Det visar sig att servicen innehåller mycket mer än själva ompackningen.

TEXT **JESSIKA ERICSSON** FOTO **LARS ERICSSON**

Med jämna mellanrum ska livflotten kontrolleras och underhållas av en auktoriserad livflotteservicestation. De flesta känner till att serviceintervallet måste följas för att funktionen ska garanteras. Men antalet serviceställen är inte så många så det kan bli både omständigt att transportera dit den tunga flotten och det kostar dessutom en rejäl slant. Många låter bli att serva flotten eller gör det med längre mellanrum än de tre år som gäller i Sverige. Ett dåligt beslut.

Båtens livflotte behöver för-

hoppningsvis aldrig komma till användning och förhoppningsvis fungerar allt som det ska om den skulle behövas. Men ska livflotten skänka trygghet ombord gäller det att se till att den kontrolleras och underhålls som den ska. Vid en nödsituation vill du inte börja fundera på om slangarna är tätta.

Tommy Ferm jobbar på Båtaccen-ten som är en auktoriserad servicestation. Han konstaterar att många slarvar med att hålla serviceintervallet:

– Det händer ofta att vi får in livflottar som inte har kontrolle-

rats och servats på fem eller sex år. Det är synd för på den tiden hinner mycket hända. Speciellt om flotten förvaras utomhus året om. Då bildas fukt och mögel som kan ställa till med problem i materialet.

Hos Båtaccen-ten kontrolleras och packas ungefär 50 livflottar per år av typerna skärgårdsflotte, Off shore och Ocean. De flesta ompackningar görs under våren och försommaren. Veckorna före Gotland runt är det högt tryck i verkstaden, då alla som ska kappsegla kommer på att de måste serva flotten för att den ska vara godkänd. Tommy rekommenderar den som ska serva sin flotte att vara ute i god tid och gärna själv vara med vid ompackningen:

– Det är väldigt nyttigt att vara med och se hur flotten ser ut när den är uppblåst, det ger

ett lugn. Det är också bra att känna till vilken utrustning som finns och hur den fungerar.

Frågan är då vad du får för pengarna och besväret? Vi följde med när en fyra personers livflotte packades om och konstaterar att servicen innehåller mycket mer än bara själva ompackningen. Funktionerna kontrollerades in i minsta detalj. Allt från det inbyggda tryckkärlet till luftkamrar, ventiler och sömmar. Utrustning som nödraketer, mat och vatten kontrollerades och byttes ut om den blivit för gammal. I uppblåst läge trycksattes flotten under flera timmar för att säkerställa att det inte fanns minsta läckage.

Så går det till

1 Innan jobbet sätts igång sopar Tommy golvet noggrant och rengör skorna på undersidan. Sedan sopar han en gång till. Renlighet är extremt viktigt för att säkerställa att det inte blir skador på några av flottens delar. Innan väskan öppnas måste också snöret som sitter på blixtlåsen klippas bort och det påklämda sigillet tas bort. Sigillet visar att väskan inte är öppnad sedan förra ompackningen.

2 När blixtlåset öppnas gäller det att hålla rätt på det vita snöret som går till utlösningssystemet i tryckluftstuben. -Man vill inte att den ska lösa ut av misstag men det är lätt hänt om det är stressigt, säger Tommy som ser ut att vara väl lämpad för uppgiften. Han går lugnt och systematiskt fram. Den röda delen av linan är insplittad i en tunnare lina, grov som ett skosnöre ungefär. Det är den tunnare linan som sitter i utlösningssystemet och punkterar membranet när flotten blåses upp.

3 Innehållet i väskan ligger i en vakuumpackning för att allt ska ta så lite plats som möjligt. Med tiden kommer det in lite luft som nu sugas ur för att det ska bli lättare att ta ut väskan. Nu är den långa linan till utlösningssystemet borttagen.

4 Så här ser innehållet i väskan ut. Vakuumpåsen klipps sönder. Den är en förbrukningsvara. När flotten löses ut i ett skarp läge sker det med sådan kraft att det bara blir trasor av plastpåsen.

17 En liten men viktig detalj är plastpåsen som ligger inne i flotten. I den hamnar regnvatten som samlas upp på taket och sedan rinner in genom plastslangarna ner till påsen.

18 Två klockor som mäter trycket kopplas på de två fristående slangarna.

19 Nu får flotten ligga uppblåst under en timme och sedan kollas värdena igen. Trycket ska vara exakt det samma, annars finns det läckage någonstans.

20 På taket av flotten sitter en liten lampa som lyser med rött sken för att det ska bli lättare att identifiera flotten i mörker. Lampan tänds automatiskt när sladdarna till den blir blöta.

5 Snörstumpen till utlösningssystemet dras ut varsamt. Här gäller det återigen att vara försiktig. Det räcker med handkraft för att lösa ut flotten.

6 Tejpen tas bort och flotten rullas ut på golvet.

7 Nu är flotten utrullad. Aluminiumfiltren är en specialutrustning som finns för nordiska förhållanden. Den ligger plant mot durken och fungerar som värmeisolering mot det kalla vattnet. Det röda tyget är taket på flotten och den blå påsen innehåller paddel, öskar och lite annat. I bakgrunden syns en uppblåst livflotte av en lite mindre modell (Coastal) för skärgårdsbruk.

8 Tommy tar först bort plasthöljet som sitter över utlösningssystemet och sedan hela tryckluftstuben. Nu kan flotten inte lösas ut.

21 När den röda nödlampan kontrolleras kopplas sladdarna ihop manuellt.

22 Här kontrolleras att den svarta plastlisten som samlar upp regnvatten är hel.

23 Nu är det dags att byta ut mat- och vattenförrådet. Här är det matförpackningen som finns i modellen Ocean som ersätts av en ny.

24 Olika modeller innehåller olika mycket färskvatten (utöver det som samlas upp av regnvatten). Oceanmodellen har 125 ml vattenpås som byts ut vid ompackningen.

9 Nu är det dags att börja gå igenom vad som finns i flotten. Här syns en genomsiktig påse med nödräcker, en blå förpackning som innehåller ett drivankare och en nödring. Nödringen är en av få delar i utrustningen som Tommy tycker att tillverkaren skulle kunna förbättra. Den nuvarande är väl klen. De breda gula banden är stegar som ska användas till att kliva in i flotten från sidorna.

10 Kniven är en annan viktig detalj. Den ska användas till att skära av linan till båten.

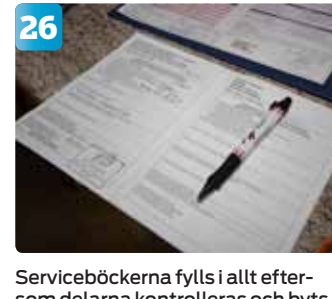
11 Luftkammarna består av dubbla tuber. Det svarta yttre lagret är till för att skydda den inre luftslangen.

12 I den här modellen finns tre livbloss. Tommy passar på att visa hur blosset används. 1. Ta bort det lilla plastlocket 2. Ta fram snöret som sitter inne i locket. 3. Dra bestämt i snöret och för handen åt sidan. Det är viktigt att inte dra rakt upp eftersom det börjar spruta direkt och är väldigt lätt att bränna sig om handen förs rakt upp.

25 Under tiden som flotten ligger uppblåst börjar Tommy gå igenom påsen som innehåller nödbloss, paddlar med mera.

26 Serviceböckerna fylls i allt eftersom delarna kontrolleras och byts ut. Bland annat noteras tillverkningsuppgifterna för tryckluftstuben. Det finns två serviceböcker till varje livflotte, en ligger inpackad i livflotten. Den servicebok som inte ligger inpackad är bra att ha om flotten ska säljas.

27 Nu är det dags att kontrollera tryckluftstuben. Först tas utlösningssystemet bort.

28 Utlösningssystemet är känsligt. Det ska räcka med att snöret dras ut en decimeter så ska tuben lösas ut.

13 En annan modell av livflotte. Istället för repstege har den här modellen tunna band (orangea och gula) att greppa tag i då man ska häva sig upp i flotten.

14 Tommy kopplar på slangar från en kompressor för att fylla luftkammarna med luft. Anledningen till att inte den vanliga tryckluftstuben används är att det skulle ge för stor belastning på material och sömmar som då skulle kunna försvagas. Med tryckluften kan luftkammarna fyllas upp på ett kontrollerat sätt.

15 I slangarna sitter övertrycksventiler. Här kopplas ett övertryck på för att kontrollera att de fungerar som de ska.

16 Tommy trycker med händerna mot bågen för att kolla funktionen på övertrycksventilerna.

29 Tuben vägs på en noggrant kalibrerad väg för att ta reda på om det läker ut någon gas. Vikten förs in i protokollet.

30 Tubens vikt förs in i protokollet.

31 Plastskyddet, o-ringarna och snöret byts ut. Därefter öppnas huvudet på tuben så att tätningarna kan bytas. Avslutningsvis smörjs tubhuvudet med speciella fetter.

32 Tubhuvudet monteras ihop och samtidigt kontrolleras mekanismen. Tommy använder en plan mutter för att känna om nålen sticker ut.

Huvudet monteras tillbaka på tuben.

Bäst-före-datum på nödblossen kontrolleras. Om datumet kommer att passeras innan nästa service byts blossen ut.

Allt i den genomskinliga nödpåsen har bytts ut eller kontrollerats och ligger färdigt för att packas. Från vänster: paddlar, skaft till paddlarna, vita svampar, blått öskar, fotpump, gul ficklampa, batterier och extralampa till ficklampan, liten burk med sjuksjukpill, tub med lagningsatts och nödbloss.

Det är inte bara att stoppa tillbaka allt i påsen. Var sak har sin speciella plats och det är viktigt att det ligger i rätt ordning.

Ett plastskydd sätts utanpå tubens utlösningssanordning för att skydda den. Sedan läggs ytterligare ett skydd (den vita fyrkanten) utanpå för att skydda den känsliga utlösningssanordningen på tuben.

Nu ska hela flotten in i vakuumpåsen.

Snöret från tuben träs utanför vakuumpåsen och när allt är på plats dras muttern fast.

Vakuumpåsen är fortfarande öppen. I änden läggs ett svart tätningssband som trycks ihop noggrant för att få ut alla luftbubblor.

Tommy kontrollerar den lilla röda nödlampan på taket.

Sladdarna till lampan sätts fast på rätt plats.

Linan som är ansluten till tuben splitsas och låses med buntband. Sedan tejpas splitsningen för ännu bättre hållbarhet.

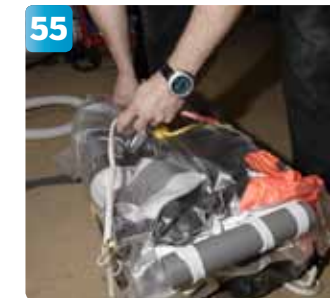
Här kontrolleras de fyra orangea påsar som hänger i varje hörn. När de vattenfylls gör de flotten stabilare. Den gula linan under flotten kan användas till att välta flotten rätt om den ställer sig på kant.

Nu ska vakuumpåsen ner i den blå väskan. Vakuumsugen ansluts igen för att få ut den sista luften och göra det lättare att packa ner flotten i väskan. Dessutom minskar risken för fukt och mögel om det är tomt på luft.

Paketet vikts och snyggas till. Är väskan packad på rätt sätt ska den kunna balansera på högkant.

Det grå röret sätts fast. I den ska den grövre linan ligga.

Den yttre påsen träs på men inte hela vägen.

Tuben monteras tillbaka och kopplas in mot båda flytkammarna.

Medan luften släpps ur kontrollerar Tommy att nödpåsen och drivankaret ligger på rätt ställen.

Kort paus i väntan på att luften ska tömmas.

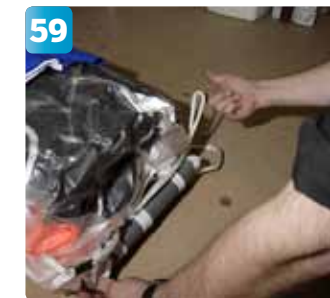
Med hjälp av en vakuumpump suggs den sista luften ur.

Ett av de mest kritiska momenten. Den tunna linan till utlösningssmekanismen ska knytas fast i den grövre kastlinan. Det är viktigt att få det så dikt mot mekanismen som möjligt. Här gäller det att vara lugn. Det är lätt hänt att rycka till och därmed lösa ut hela flotten.

Den grövre linan lindas runt en ställning så den får formen av en åtta.

Linan plockas av ställningen och stoppas in i röret. Det är viktigt att den sista ögla sticker ut. Det är den som läggs runt knapen på båten.

Nu stoppas den sista delen ner i väskan och ögla som ska läggas om båtknappen dras ut. Innanför sitter utlösningssmekanismen.

Samtidigt som den sista luften suggs ur viks kammarna och allt läggs på plats. Nödpåsen och drivankaret ligger under kammarna, precis bakom tuben. Runt detta vikts sedan flotten. Under det här momentet är det viktigt att hela tiden ha koll på snöret till utlösningssmekanismen. Om den som packar råkar sätta sig på det löses hela flotten ut. Alla delar läggs noggrant på plats, det snyggas till och tätas. Den här delen av ompackningen är både intensiv och fysiskt krävande.

När flotten är tömd på luft sätts gummiskydd på övertrycksventilerna för att undvika att de skaver mot gummit.

Nu gäller det att vika ihop allt så att flotten får de mått den ska ha. Tommy börjar med att vika in sidorna sedan trycker han, ligger på den, sitter och viker igen. Att vika ihop en livflotte till ett snyggt paket kräver vissa artistiska färdigheter.

Till slut blir det ett snyggt litet paket. Silvertejpen sprängs sönder när flotten löses ut.

Blixtlåset dras igen och det lilla snöret knyts fast i blixtlåset.

Slutligen sätts ett sigill fast på snöret. Det visar att väskan inte är öppnad.

Notering om den genomförda servicen och ompackningen förs in på väskan.

Klart. Bara att lägga väskan på plats i båten och hoppas att den inte behöver öppnas förrän vid nästa service.